

Ο αετός του Μαχαιρά ανελίχθη στα ουράνια!

(Μνήμη Γρηγόρη Αυξεντίου - 3 Μαρτίου 1957)

της Μαρίας Πύρρου

Βοηθού Διευθύντριας - Γ' Δημοτικού Ιδαλίου

"Εδώ το Κούγκι ανιστορεί κι εδώ μιλεί τ' Αρκάδι.
Σμίγουν στην κόψη των καιρών, καινούργια και παλιά.
Φλόγες τινάζονται ψηλά και σχίζουν το σκοτάδι.
Εδώ της Λευθεριάς Βωμός. Του Μαχαιρά η Σπηλιά".

(Χρυσάνθη Ζιτσαία)

65 χρόνια κλείνουν από τον θάνατο του αετού του Μαχαιρά, Γρηγόρη Αυξεντίου. Ήταν μια μελανή Κυριακή, 3 του Μάρτη του 1957, Κυριακή της Απόκρεω, που ο

Γρηγόρης, ο αετός του Μαχαιρά, ταξίδεψε στον ολολαμπή χώρο των αθανάτων.

Η λέξη αἰτός προέρχεται από το ρήμα αἴσσω, που σημαίνει κινούμαι ορμητικώς και ο Γρηγόρης είχε το προσωνύμιο αετός ή σταυραετός του Μαχαιρά, καθόλου τυχαία. Ωσάν τον αετό του Διός ο Γρηγόρης ορμούσε στα βουνά του Μαχαιρά, εκεί είχε το λημέρι του.

Πρωτοστατούσε όμως και σε όλες τις μάχες, όπου εδείκνυε το σθένος του: ορμητικός, φιλόπατρις, γενναίος.

Στα βουνά του Μαχαιρά αντάμωσαν τον αετό οι Άγγλοι, μετά από προδοσία και τον κάλεσαν να παραδοθεί. Δεν γνώριζαν όμως οι αδαείς, ότι οι αετοί ίπτανται στα ουράνια. Γιατί, επίσης αἰτός= παρὰ τὸ ἀεὶ ἔτεός (=ἀληθής) εἶναι· λέγεται γάρ, ὅτι ὁ αετός ἐπὶ ἀληθοῦς σημείου ἀεὶ παρὰ τοῦ Διὸς πέμπεται. Αετός λοιπόν, άλλως, είναι αυτό που είναι πάντοτε αληθινό, έχει πάει ψηλά στους κόσμους των νοητών, εκεί που δεν υπάρχει ψεύδος, εκεί όπου υπάρχει η αιώνια αλήθεια. Στην αρχαία ελληνική μυθολογία, όταν ο Δίας καταλαβαίνει ότι κάποιος θνητός είναι τελειωμένη ψυχή, έχει τελειοποιηθεί, έχει ηρωποιηθεί, στέλλει τον αετό του ή παίρνει αυτός την μορφή αετού και τον πηγαίνει στον Όλυμπο, τον εκθεώνει, τον κάνει αθάνατο. Έτσι και ο Γρηγόρης κλήθηκε από τον Κοσμικό Νου, ως ήρωας πια, να ανελιχθεί στα ουράνια. Άφησε το καμένο θνητό του σώμα στην σπηλιά του Μαχαιρά, αλλά η ψυχή του πτεροφυήθηκε και πέταξε στον κόσμο των ηρώων.

Μετά από άνιση μάχη αρκετών ωρών και βλέποντας ότι δεν θα κατάφερναν να συλλάβουν τον Γρηγόρη, ο οποίος ήταν στο κρησφύγετο μαζί με τους συντρόφους του, οι Άγγλοι, τον φοβέρισαν ότι θα ρίξουν βενζίνη, αν δεν παραδώσει τα όπλα του. Δεν γνώριζαν οι αδαείς ότι ένας γνήσιος απόγονος του Λεωνίδα δεν γνώριζε την λέξη "παράδοση". Μολών λαβέ! ήχησαν μες τους αιώνες οι δυο ιερές λέξεις! Απλές, απέριπτες, γεμάτες αρμονία αίγλη και δέος. Μολών λαβέ! βροντοφώναξε ο Σπαρτιάτης βασιλιάς το 480 π.Χ. στους Πέρσες όταν του ζήτησαν να παραδοθεί. Δυο λέξεις που ανήγαγαν τον Λεωνίδα ως

διαχρονικό πρότυπο όλων των λαών. Μολών λαβέ!
φώναξε το 1957 και ο Γρηγόρης Αυξεντίου, 2437 χρόνια
μετά, μιμούμενος τον αθάνατο ήρωα απ' τον οποίο πήρε
έμπνευση και θάρρος.

Ήρωας είναι αυτός που έχει αναπτυγμένο το εἶρειν και
το ἐρᾶν, τον λόγο και το συναίσθημα (την αγάπη). Ο
θείος λόγος έχει περάσει, έχει κυφορηθεί μέσα του και
έχει "γεννήσει " έναν νέο πνευματικό οργανισμό, ο
οποῖος θυσιάζεται από αγάπη για το καλό του συνόλου.
Οι ήρωες στην αρχαία ελληνική κοσμοθέαση ήταν το
ενδιάμεσο Θεών, δαιμόνων και ανθρώπων. Ο ήρωας είχε
αυτή την αναγωγική ιδιότητα, να δείχνει τον δρόμο
στους ανθρώπους, την οδό του Αγαθού, της θέωσης. Ο
Πρόκλος (νεωπλατωνικός φιλόσοφος) τους ήρωες τους
ονομάζει "κατά σχέσιν δαίμονες", ο Πυθαγόρας "
καταχθόνιους δαίμονες" - θεότητες που κατεβαίνουν από
τα αιθερικά πεδία και ενσαρκώνονται εδώ στην χθόνα-
και ο Όμηρος τους αποκαλεί "βροτούς Φαίακες". Τέτοιοι
υπήρξαν πολλοί στον διάβα των αιώνων: Οδυσσεύς,
Ηρακλής, Θησέας, Περσέας, Διομήδης, Λεωνίδα,
Κολοκοτρώνης, Ονήσιλος, Παλληκαρίδης,
Μάτσης....Τέτοιος ήταν και ο Γρηγόρης γιατί "η πιο
μεγάλη πράξη της ζωής μας είναι η απόφαση του
θανάτου μας, όταν υπάρχει κάποια διέξοδος, όταν
μπορείς και να τον αποφύγεις, και συ τον διαλέγεις σαν
τιμή και σα χρέος για τους άλλους, πιο πέρα απ' τις
ανάγκες σου"- Ρίτσος.

Τους προγενέστερους του ήρωες είχε ως οδηγό ο
Γρηγόρης (όπως και όλοι οι άλλοι ήρωές μας), αυτούς
μιμήθηκε, από αυτούς διδάχθηκε την γενναιότητα, την
αυταπάρνηση, την αγάπη για την ελευθερία. Γιατί όλα
αυτά διδάσκονται. Διδάσκονται στα παιδιά από μικρά: η
γενναιότητα, η παρρησία, η αλήθεια, η σωφροσύνη, η
πατρίς ως ύψιστο αγαθό...

"Άνευ θυμοῦ γενναίου ψυχὴ πᾶσα ἀδύνατος δρᾶν " λέει
ο Πλάτων. Χρειαζόμαστε δυνατό, γενναίο θυμικό για να
μπορέσουμε να εκδηλώσουμε αυτές τις αρετές. Ο θυμός
μας (η καρδιά μας, η σφαίρα εκείνη της ψυχής που

περικλείει το συναίσθημα και την βούληση) πρέπει να είναι γενναία, υγιής, ευγενική δυνατή, πρέπει να έχουμε εὐ-θυμία, για να έχουμε και δράση. Χρειαζόμαστε ήρωες....Χρειαζόμαστε πρότυπα....

63 χρόνια μετράμε από την θυσία σου Γρηγόρη... Μετράμε επίσης 48 χρόνια τουρκικής κατοχής. Στον Πενταδάκτυλο τα παιδιά μας δεν βλέπουν την γαλανόλευκη να κυματίζει, όπως ονειρεύτηκες, αλλά το μισοφέγγαρο. Πολλοί έχουν απωλέσει την ηρωϊκή μορφή σου (καθώς και άλλων ηρώων μας). Έχουν χάσει τον προσανατολισμό, τις αξίες, η αλήθεια έχει διαβρωθεί μέσα τους. Μέσα στην ευμάρεια και την καλοπέραση λησμόνησαν την ατραπό του φωτός, λησμόνησαν πού πρέπει να οδεύσουν. Τα Μ.Μ.Ε, το διαδίκτυο, η δύναμη της "εικόνας" και του "φαίνεσθαι" τους έριξαν σε έναν βαθύ λήθαργο. Ζουν στο σκότος. Μήπως πρέπει ξανά ο Ονήσιλος, "ο αρχιλεβέντης βασιλιάς" της Σαλαμίνας από τα βάθη των αιώνων να ξαναστείλει τις μέλισσές του "να μας κεντρίσουν, να μας ξυπνήσουν, να μας φέρουν ένα μήνυμα"; Ή μήπως πάλι θα "ψοφήσουνε απάνω στο παχύ μας δέρμα"; Γιατί αυτό το σκότος κυριαρχεί και σε τοπικό και σε παγκόσμιο επίπεδο. Οι άνθρωποι λόγω αμάθειας, λόγω έλλειψης προτύπων και αξιών (όχι γιατί φταίνε, αλλά γιατί δεν διδάσκονται) δεν έχουν πια κρίση και λόγο. Δεν ευοδώνεται το εἶρειν και το ἔρᾶν μέσα σε αυτόν τον ορμαθό του ψεύδους και των καταχρήσεων. Ανελίσσονται στην εξουσία άνθρωποι χωρίς όραμα, ανίκανοι, ευτελείς, κερδοσκόποι, επικίνδυνοι, που οδηγούν χώρες και λαούς σε δικτατορίες, στρατιωτικά καθεστώτα, σε πολέμους...

Χρειαζόμαστε ήρωες... Χρειαζόμαστε πρότυπα... Τώρα περισσότερο από κάθε άλλη φορά σε έχουμε ανάγκη Γρηγόρη. Ως αετός "πέταξε" ξανά, σπεύσον ταχέως, γοργά (το λέει και το όνομά σου) και ρίξε το φως των νοητών, το οποίο έχεις ενδυθεί, εδώ κάτω σε μας. Ρίξε φως να διαλύσει τα σκοτάδια μας. Ρίξε φως Γρηγόρη για να...

*"... πάρουμε μια σταγόνα απ' το αίμα σου
να καθαρίσουμε το δικό μας,
να πάρουμε μια σταγόνα απ' το αίμα σου
να μπολιάσουμε το δικό μας,
να πάρουμε μια σταγόνα απ' το αίμα σου*

να βάψουμε το δικό μας
να μη μπορέσει πια ποτέ
να το ξεθωριάσει ο φόβος.
Να πάρουμε το τελευταίο σου βλέμμα
να μας κοιτάζει να μην ξεστρατίσουμε,
να πάρουμε την τελευταία σου εκπνοή
να 'χουμε οξυγόνο ν' αναπνέουμε
χιλιάδες χρόνια,
να πάρουμε τις τελευταίες σου λέξεις
να 'χουμε να τραγουδάμε
ανεξάντλητα εμβατήρια για τη λευτεριά..."Κ. Μόντης